

תורה אור

סז:

מרוכה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

(א) (לפני טו: ט) (ב) (שם ט)
שטות טו: כטות טז: (ג)
(ד) (כטות טז: ו) (ה)
(ו) (כטות טז: ז) (ז)
(ח) (כטות טז: ח) (ט)
(י) (כטות טז: ט) (י)

הנהגות הב"ח

(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י)
(יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ)
(כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)
(לא) (לב) (לג) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לס)
(לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס)

גיליון הש"ס

(א) (ב) (ג) (ד) (ה) (ו) (ז) (ח) (ט) (י)
(יא) (יב) (יג) (יד) (טו) (טז) (יז) (יח) (יט) (כ)
(כא) (כב) (כג) (כד) (כה) (כו) (כז) (כח) (כט) (ל)
(לא) (לב) (לג) (לד) (לה) (לו) (לז) (לח) (לט) (לס)
(לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס) (לס)

1. כי יגב איש שור או
שה ויכרו או יקרו
המשא והמכר ויחזק
השור וארבע צאן תחת
השור:

מוסף רש"י

אף גזול. לפיכך מיה
לפון לו תוקף לחבר זמן
ואפילו ביום, דשמעין
לזה למרה דמיאש ואמר
וי' ליה למסרין כס
וסוכה ל: קרבנו. אם
טלה קרבנו, ולא הגזול.
דגזול לא לטון את,
קפיד דגזול כחמס חולין
ואימי (ועי' טו: דגזול
קרבן דחבריה. שהקדים
חמירו ולעולם לפני יאוש
ואלעזרין לאשמעין לפני
טלה לטון כלל ואפילו
לבעלים הראשונים ואפי'
לזה היה יאוש, לא דגזול
קרבן דחבריה הלך אפילו
לאמר יאוש לא קניה,
דקרבן אית גזול, דכל הבה
לחיה י' גזל דחמסא
אית' (טו:).

התם אעלול וסגר דיאוש כדי היו יאוש וליכא לשטיי דמשטי לקמן
לרש לקים כגון שהקדישו בעלים ביד גנב דאם כן מאי פריך התם
לעולל כרת מאי עבדיהם הא מתמייב כרת שפיר דרואי לפתח
אכל מועד כיון שהקדישו בעלים וי"ל דהמ"ל ולעזרין אי גמי דרז
יהודה גמי אית ליה דיאוש לא קני
וטעמא דרז יהודה דלמר בין נדעה
בין לא נדעה דמכרת משום דלא
חייב לטעמא דמנהיגה הבאה בעבירה
ולא גרסינן התם מאי טעמא קסבר
יאוש כדי קני ובסוכה (ד' ז' וס)
דקאמר אלא לאחר יאוש הא קנייה
ביאוש ה"פ הא קנייה ביאוש ושינוי
השם ומה שאין מזכיר אלא יאוש
משום דע"י יאוש שקודם לכן קנאה
בשינוי השם ואית ספרים דלא גרסי
ביאוש אלא הא קנייה וטעם דהא
התם ר' יוחנן קאמר ליה ור' יוחנן
אית ליה דיאוש לא קני דלמר לקמן
חוביה בין לפני יאוש בין לאחר
יאוש ואי סגר דיאוש קני אחאי חייב
לאחר יאוש שלו הוא טועם וסלו הוא
מוכר ובהגזול נחמא קאמר רבי יוחנן
משמיה דרבי ינאי דשינוי רשות ואמר
כר יאוש לא קני ור"ת הקשה דבהגזול
נחמא (לקמן ד' קד.) משמע דלעולל
יאוש כדי קני דפריך ממחמתין
דנטלו מוכסים מחמור ונחמא לו מחמור
אמר הרי זה שלו וקאמר בשלמא
לעולל בידוע ודברי הכל ונחמא לו
חמור אחר חשיב ליה התם יאוש כדי
דקאמר התם תנא ואם נטל מחמור
לבעלים הראשונים ומפרש דקסבר
יאוש כדי לא קני וטעמא נראה
ללא חשיב ליה שינוי רשות משום
דע"כ נותנים לו ותיק ר"י דכרייהא
ע"כ לא איירי כמתני' דהא במתניתין
קמי הרי הוא שלו ובכרייהא קמי
מחמור לבעלים הראשונים ועוד דא"כ
דאמתניתין קיימא תקשי מבכרייהא
לרבה דלמר יאוש כדי קני אלא
בכרייהא איירי שהבעלים עומדים ולא
נתייאשו עדיין כשנחמא ליה אע"ג
דלסוף אחר דלמא לידה נתייאשו

ה"ג וכו' הא כפיכ תפסיו תפסיו חד תפסיו מייכר כו' וכו'
הא כתיב תרי זמני תחמיו דמיסתמי חד אשור וחד אשה דלי
מרויחו אחד קיימי הכי ליכתיב ליה למיכתב ה' בקר וד' לאן
ישלם תחמיו לאו מילתא היא דליכא למימר חד תחמיו אייתר
לדרשה אחרתא ואכתי תשעה
משמעי' בין אשור בין אשה: גנידיס.
גויעיס דמסתמי' ויגוע ואימנדי
(בכר' טו: מ) כלומר בחושין וקריבין
למות: ה"א עד דגנב תרסי ופכס
לחד ומוזין לחד. להכי אלעזרין שור
או שה דרשא למימר דלע"ג דחד
הוא דגנב ממייב: או מכרו כסיב.
דמשמע או טיביה או מכרה דהא
כתיב או להלך: ואימא עד דגנב
תרסי. דכתיב כסיפא תחת השור
תחת השא ולכי אלעזרין שור או
שה דרשא: שנשפרש. עשה שרשין.
כלומר נחמק כחמס שקנאו ומהט
מעשיו: אימא לפני יאוש. מכרו:
מי

יגב שור או שה וטבחו ומכרו חמשה בקר ישלם תחתיו וארבע צאן תחתיו
אי כתב רחמנא הכי הוה אמינא בעי שלומי תשעה לכל אחד ואחד וכי
תימא הא כתיב תחתיו תחתיו חד תחתיו מייכר והוא מיכיע ליה לדרשה
אחרתא דתניא יכול גנב שור שוה מנה ישלם תחתיו גנידן ת"ל תחתיו
תחתיו אלא שור ושה דרישא מיותר דנכתוב רחמנא כי יגב איש וטבחו
ומכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השא אי כתב רחמנא
הכי הוה אמינא עד דגניב תרי וטבחו להו וטבחו כתוב לחד ואימא
עד דגניב תרווייהו ומוזין להו ומכרו כתיב לחד ואימא הוה אמינא עד
דגניב תרי וטבחו חד ומוזין חד או מכרו כתיב ואכתי הוה אמינא עד
דגניב תרווייהו וטבחו חד ומשייר חד או מוזין חד ומשייר חד אלא
שור דסיפא ושה דרישא מייכר דנכתוב רחמנא כי יגב איש שור
וטבחו ומכרו חמשה בקר ישלם תחתיו וארבע צאן תחת השא שור
דסיפא ושה דרישא למה לי שמע מינה שור ושה אין מידי אחרתא לא:
אין הגונב אחר הגנב משלם תשלומי כפל: אמר רב לא שנו אלא לפני
יאוש אבל לאחר יאוש קנאו גנב ראשון וגנב שני משלם תשלומי
כפל לגנב ראשון אמר רב ששת אמינא כי נים ושביב רב אמר להא
שמעתא דתניא אמר ר' עקיבא מפני מה אמרה תורה טבח ומכר משלם
תשלומי ארבעה וחמשה מפני שנשתרש כחמא אימא אילימא לפני יאוש
מי

לא קני דשינוי רשות דקודם יאוש לא קני דמשמע לקמן יאוש גרידא גמי לא קני אפי' לרבה כיון דבאיסורא אחא לדיה ופריך להחמיר
הדמים אכל מתניתין איירי לעולל בידוע שנתייאש מקמי דלמא לדיה וכי אחא לדיה הוה ליה יאוש ושינוי רשות:
אף גזול דית' ליה תקנתא. אע"ג דלמר לעיל (דף טו:) גנב טלה ונעשה חיל נעשה שינוי בידו וקנאו מ"מ כמו שהוא לית ליה
תקנתא: **רבא** אמר מהבא קרבנו ולא הגזול. רבא גרסינן ולא רבא דקאמר חד מייכרו רב פפא אמר ולא היו טועים אלא בין
רב פפא (לרבה שהיה רבו ופעמים כשהיה אומר רב פפא דגרים נכחם היו קצורים שדברי רבא הן אכל בין דברי רב פפא לדברי
רבה לא היו יכולין לטעות ולעיל (דף טו:) גרסא אמר ליה רבא משכבו ולא הגזול כו' אע"ג דרבה הוה בר פלוגתא דרבי יוסף ולרבה
הקשה אביי לרבי לומר דרבה עצמו לא השיב לו כלום אלא רבא השיב לו מדפריך הכא והא רבא הוא דלמר דגזול קרבן דחבריה
וקאמר דחד מייכרו רב פפא אמרה וכן משמע דכלל הספרים גרס לעיל אמר ליה רבא ואי רבא השיבו הל"ל אמר ליה ולא היה
לרבי להחמיר רבה כיון דמקשה לרבה וכן משמע דהגזולין (גמ' דף טו: וס) דרבא אית ליה דיאוש כדי לא קני דבעי רבא כי אוקמה
רבנן דנשומיה משעת גניבה או משעת הקדש למאי נ"מ כו' ואי יאוש קני לכל הפחות משעת יאוש כבר הוא נרשומיה ובפרק
נחמא (דף קא:) וס) קאמר רבא לעולם רשות יורש לאו כרשות לוקח דמי משמע התם דלית ליה דיאוש לא קני והתם רבא
דכא בר פלוגתא דרמי בר חמא והא דלמר רבא בפרק אלו מציאות (ב"מ דף טו:) גבי מציאה נטלה לפני יאוש על מנת לגולה שוכר
כסולן ואע"ג דלאהדריה בתר יאוש מתנה בעלמא הוא דהייב ליה אע"ג דיאוש לא קני מ"מ כיון דהועיל יאוש למוכרה או להקדישה
חשיב גזול: **שור** ושה שני פעמים. וא"ת ושה דכתיב ל' הא נכשת לא כתיב שה * וי"ל דלי לא כתיב שה שני פעמים
הוא אמינא שבה שור למעוטי שאר מילי מדין שור דלא הוה כחשולמין ה' ולוקמיה לדין שה להכי כתיב שה למעוטי לגמרי:

חמשה בקר ישלם תחתיו. ומסבירא הוה ידענא דחמשה בקר קיימא אשור וארבע אלא קיימי אשה: **אין** הגונב כו'. בגמרא (דף
טו:) דרש לה מוגנב מנית האיש ולא מנית הגנב ולמאן דמוקי חד גנב וחד נטוען טענת גנב א"ש אכל למאן
דמוקי מרויחו לטוען טענת גנב לא שייך כלל למדרש הכי ופריך לומר דלרביה נפקא ליה למעוטי גנב אחר הגנב מקרא אחרתא:
דתינא אמר רבי עקיבא כו'. מכל הגזול דפריך הכא לר' א"מ למפרך לעיל לרבה ומהנהו דפריך לעיל לרבה ה"מ למפרך לר' אלא
דרבה דאיירי בגזול פריך ליה ממילי דגזול ולר' דמיייר בגנב נחמא ליה למפרך ממילי דגנב אע"פ שאין סברא לחלק ועוד
דכמו שהקשו בבית המדרש נקבעו בגמרא ולתרוייהו הוה מצי למפרך מההיא דגנב והקדים דפריך מניה לקמן רבי יוחנן לרש לקים:
אי

